

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 110/09
Λουξεμβούργο, 15 Δεκεμβρίου 2009

Απόφαση στην υπόθεση C-284/05 κ.λπ.
Επιτροπή κατά Φινλανδίας, Σουηδίας, Γερμανίας, Ιταλίας, Ελλάδας, Δανίας

Το Δικαστήριο αποφαινεται ότι η Φινλανδία, η Σουηδία, η Γερμανία, η Ιταλία, η Ελλάδα και η Δανία παραβίασαν το κοινοτικό δίκαιο διότι δεν κατέβαλαν δασμούς κατά την εισαγωγή στρατιωτικού εξοπλισμού και υλικού προοριζόμενου για πολιτική και στρατιωτική χρήση

Η υποχρέωση αλληλέγγυας συνεισφοράς στον κοινοτικό προϋπολογισμό και η υποχρέωση εντιμότητας προς την Επιτροπή επιβάλλουν στα κράτη μέλη να εισπράττουν και να καταβάλλουν τους ως άνω δασμούς

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ χρηματοδοτείται από ίδιους πόρους που προέρχονται, μεταξύ άλλων, από δασμούς του Κοινού Δασμολογίου στις συναλλαγές με τις τρίτες χώρες. Ο τελωνειακός κώδικας¹ επιβάλλει στα κράτη μέλη να συνεισφέρουν στα κοινοτικά ταμεία, ως ίδιους πόρους, τους δασμούς που επιβάλλονται στα εισαγόμενα εμπορεύματα.

Με τις επτά προσφυγές, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζήτησε από το Δικαστήριο να αναγνωρίσει ότι η Φινλανδία, η Σουηδία, η Γερμανία, η Ιταλία, η Ελλάδα και η Δανία, αρνούμενες να υπολογίσουν ως ίδιους πόρους τους δασμούς για την εισαγωγή στρατιωτικού εξοπλισμού (και, όσον αφορά τη Σουηδία και την Ιταλία, του υλικού διττής χρήσης, πολιτικής και στρατιωτικής), ενήργησαν κατά παράβαση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον τελωνειακό κώδικα και από διάφορους κανονισμούς². Η Γερμανία, κατέβαλε 10.803 εκατομμύρια ευρώ –με επιφύλαξη και χωρίς να κατανείμει το ποσό ανάλογα με τις εισαγωγές και τις περιόδους– και αρνήθηκε στη συνέχεια να διαβιβάσει τις σχετικές πληροφορίες στην Επιτροπή.

Οι παραβάσεις αφορούν την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 1998 έως 31 Δεκεμβρίου 2002, ενώ από την 1η Ιανουαρίου 2003 –προκειμένου να ληφθεί υπόψη η προστασία του στρατιωτικού απορρήτου των κρατών μελών των στρατιωτικών– προβλέφθηκαν συγκεκριμένες διοικητικές διαδικασίες για να καταστεί δυνατή η αναστολή της επιβολής δασμών επί του εν λόγω εξοπλισμού³.

Γενικώς, τα κράτη μέλη δικαιολόγησαν την άρνηση καταβολής με το επιχείρημα ότι η είσπραξη δασμών απειλούσε τα ουσιώδη συμφέροντα ασφαλείας τους⁴.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι καμία διάταξη της κοινοτικής τελωνειακής νομοθεσίας δεν προέβλεπε, για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 1998 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2002, ειδική απαλλαγή από τους δασμούς για την εισαγωγή αυτού του είδους προϊόντων. Αντιθέτως, η αναστολή δασμών από 1ης Ιανουαρίου 2003 επιβεβαιώνει

¹ Κανονισμός 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, που έχει εφαρμογή επί των υποθέσεων (ΕΕ L 302, σ. 1), ο οποίος αντικαταστάθηκε πρόσφατα από τον κανονισμό 450/2008, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008.

² Κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) 1552/89 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 1989, για την εφαρμογή της απόφασης 88/376/ΕΟΚ, Ευρατόμ για το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων (ΕΕ L 155, σ.1), όπως έχει τροποποιηθεί από τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) 1355/96 του Συμβουλίου, της 8ης Ιουλίου 1996 (ΕΕ L 175, σ. 3, στο εξής: κανονισμός 1552/89), καθώς και τα ίδια άρθρα του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) 1150/2000 του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2000, 94/728/ΕΚ, Ευρατόμ για το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων (ΕΕ L 130, σ. 1).

³ Κανονισμός (ΕΚ) 150/2003 του Συμβουλίου, της 21ης Ιανουαρίου 2003, σχετικά με την αναστολή δασμών που επιβάλλονται στις εισαγωγές ορισμένων όπλων και στρατιωτικού εξοπλισμού (JO L 25, σ. 1).

⁴ Άρθρο 296 ΕΚ, το οποίο προβλέπει ότι κανένα κράτος μέλος δεν υποχρεούται να παρέχει πληροφορίες τη διάδοση των οποίων θεωρεί αντίθετη προς ουσιώδη συμφέροντα ασφαλείας του.

ότι ο κοινοτικός νομοθέτης θεώρησε ως δεδομένο ότι η υποχρέωση καταβολής των εν λόγω δασμών υφίστατο πριν από την ημερομηνία αυτή.

Το Δικαστήριο αποφαινεται ότι, μολονότι **εναπόκειται στα κράτη μέλη να θεσπίσουν τα κατάλληλα μέτρα για την προάσπιση της εσωτερικής και εξωτερικής τους ασφάλειας**, εντούτοις αυτό δεν σημαίνει ότι τα μέτρα αυτά διαφεύγουν πλήρως της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, το οποίο προβλέπει τη δυνατότητα **ρητών παρεκκλίσεων** σε περίπτωση καταστάσεων ικανών να απειλήσουν τη δημόσια ασφάλεια **μόνο σε εξαιρετικές** και σαφώς προσδιορισμένες **περιπτώσεις** οι οποίες πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικώς.

Το Δικαστήριο αποκλείει επίσης την περίπτωση να προβάλει το κράτος μέλος τη δικαιολογία της **αύξησης του κόστους** του στρατιωτικού εξοπλισμού λόγω της επιβολής δασμών: αντιθέτως, το κράτος μέλος δεν μπορεί να αποσφύγει **τις υποχρεώσεις που του επιβάλλει η αλληλέγγυα συνεισφορά στον κοινοτικό προϋπολογισμό**.

Εξάλλου, τα επιχειρήματα που αντλούνται από τις απαιτήσεις **εμπιστευτικότητας που περιλαμβάνονται στις συμφωνίες με τα κράτη εξαγωγής** δεν μπορούν να γίνουν δεκτά διότι οι τελωνειακές διαδικασίες συνεπάγονται την παρέμβαση υπαλλήλων, κοινοτικών και εθνικών, οι οποίοι υπέχουν υποχρέωση τήρησης εμπιστευτικότητας η οποία μπορεί να προστατεύσει τα ουσιαστικά συμφέροντα ασφαλείας των κρατών μελών. Επιπλέον, η υποχρέωση των κρατών μελών να διευκολύνουν την Επιτροπή στην εκτέλεση της αποστολής της - η οποία συνίσταται στη μέριμνα για την τήρηση της Συνθήκης - παρέχοντας τα αναγκαία έγγραφα για τον έλεγχο του νομότυπου της καταβολής των ιδίων πόρων της Κοινότητας δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη, **κατά περίπτωση και κατ' εξαίρεση, να περιορίζουν την πληροφόρηση σε ορισμένα τμήματα** ενός εγγράφου ή να την αρνηθούν στο σύνολό της.

Ειδικότερα, στις δύο υποθέσεις κατά της Σουηδίας και της Ιταλίας, στις οποίες πρόκειται για αδασμολόγητη εισαγωγή υλικού διττής χρήσεως – πολιτικής και στρατιωτικής – το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι σκέψεις σχετικά με τη μη δυνατότητα δικαιολογίας βασιζόμενης στη διαφύλαξη των συμφερόντων των κρατών μελών ισχύουν **κατά μείζονα λόγο** για την εισαγωγή υλικού διττής χρήσεως, είτε τούτο έχει εισαχθεί αποκλειστικά για στρατιωτικούς σκοπούς είτε όχι.

Τέλος, το Δικαστήριο απορρίπτει τα επιχειρήματα που βασίζονται στο ότι η παρατεταμένη αδράνεια της Επιτροπής⁵ και η έκδοση του κανονισμού για την αναστολή των δασμών συνεπάγεται τη σιωπηρή αποδοχή υπάρξεως εξαίρεσης επί του συγκεκριμένου θέματος. Η Επιτροπή, σε κανένα στάδιο της διαδικασίας, δεν παραιτήθηκε από την κατ' αρχήν θέση της και εξέφρασε τη σταθερή της πρόθεση να μην παραιτηθεί από την είσπραξη των δασμών που έπρεπε να είχαν καταβληθεί για τις περιόδους πριν από την έναρξη ισχύος των διαδικασιών αναστολής.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή λόγω παραβάσεως, στρεφόμενη κατά κράτους μέλους το οποίο παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το δίκαιο της Ένωσης, μπορεί να ασκηθεί από την Επιτροπή ή από άλλο κράτος μέλος. Αν το Δικαστήριο διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεως, το καθού κράτος μέλος πρέπει να συμμορφωθεί με την απόφαση το συντομότερο.

Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι το κράτος μέλος δεν συμμορφώθηκε προς την απόφαση, μπορεί να ασκήσει νέα προσφυγή, ζητώντας την επιβολή χρηματικών κυρώσεων. Πάντως, σε περίπτωση μη ανακοινώσεως στην Επιτροπή των μέτρων για τη μεταφορά μιας οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, το Δικαστήριο μπορεί, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, να επιβάλει κυρώσεις με την πρώτη του απόφαση.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

⁵ Οι συζητήσεις με τα εν λόγω κράτη μέλη, και μία διαδικασία λόγω παράβασης κατά της Γερμανίας –η οποία στη συνέχεια ανεστάλη– άρχισαν τη δεκαετία του 80.